

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 11.7.2013
COM(2013) 521 final

2013/0247 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Przedłużenie okresu stosowania odstępstwa dotyczącego stosowania zwiększonych stawek współfinansowania przez państwa członkowskie zagrożone poważnymi trudnościami związanymi z ich stabilnością finansową

- **Uzasadnienie i cele wniosku**

Podczas gdy państwa członkowskie kontynuują działania polityczne na rzecz konsolidacji budżetowej, utrzymujący się kryzys finansowy i gospodarczy wywiera presję na krajowe zasoby finansowe. W tym kontekście duże znaczenie ma zagwarantowanie pełnego realizacji programów rozwoju obszarów wiejskich.

Realizacja programów jest często utrudniona, zwłaszcza z powodu wynikających z konsolidacji budżetowej problemów związanych z płynnością finansową. Ma to miejsce szczególnie w przypadku państw członkowskich najbardziej dotkniętych przez kryzys finansowy i korzystających z pomocy finansowej w ramach programu dostosowawczego. Do tej pory siedem państw otrzymało pomoc finansową oraz uzgodniło z Komisją program dostosowań makroekonomicznych. Państwa te to Cypr, Węgry, Rumunia, Łotwa, Portugalia, Grecja i Irlandia (zwane dalej „państwami objętymi programem”). Węgry, Rumunia i Łotwa nie są już objęte programem dostosowawczym.

Aby zagwarantować, że te państwa członkowskie (i pozostałe państwa członkowskie, które mogą korzystać z tego rodzaju programów pomocowych w przyszłości) kontynuować będą wdrażanie programów rozwoju obszarów wiejskich w terenie oraz wydatkowanie środków na projekty, niniejszy wniosek zawiera przepisy, które umożliwią tym państwom członkowskim stosowanie zwiększonych stawek współfinansowania bez zmiany całkowitej sumy przyznanych im w ramach polityki rozwoju obszarów wiejskich środków finansowych na lata 2007–2013. Zapewni to dodatkowe środki finansowe państwom członkowskim znajdującym się w sytuacji krytycznej oraz ułatwi im dalszą realizację programów w terenie.

- **Ogólny kontekst i obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

W art. 70 ust. 4c rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 określono, że w drodze odstępstwa od pułapów określonych w ust. 3, 4 i 5 stawka wkładu z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) może zostać zwiększona maksymalnie do 95 % kwalifikowalnych wydatków publicznych w regionach, które mogą być objęte celem konwergencji, regionach najbardziej oddalonych oraz na mniejszych wyspach Morza Egejskiego oraz do 85 % kwalifikowalnych wydatków publicznych w innych regionach. Odstępstwo to dotyczy obecnie wyłącznie wydatków poniesionych przez agencje płatnicze do dnia 31 grudnia 2013 r.

- **Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii**

Wniosek jest spójny z innymi wnioskami i inicjatywami przyjętymi przez Komisję w odpowiedzi na kryzys finansowy.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Nie przeprowadzono konsultacji z zainteresowanymi podmiotami zewnętrznymi

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej**

Nie zaistniała potrzeba skorzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych.

- **Ocena skutków**

Państwa członkowskie objęte pomocą finansową mogą zwrócić się do Komisji z wnioskiem o zmianę swojego programu rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013 oraz skorzystać z odstępstwa umożliwiającego stosowanie wyższych niż zwykle stawek współfinansowania. Obecnie z odstępstwa korzystają Grecja, Irlandia i Portugalia, ale nie we wszystkich przypadkach z najwyższej możliwej stawki. Ponieważ całkowity przydział środków finansowych z EFRROW na ten okres na rzecz państw członkowskich i przedmiotowych programów nie ulegnie zmianie, wyższe stawki współfinansowania przez UE z zasady obniżają całkowitą kwotę publicznych środków dostępnych dla programów rozwoju obszarów wiejskich w danym okresie programowania. W ramach obecnych programów rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013 możliwość zwiększenia stawek wkładu z EFRROW przez państwa członkowskie objęte pomocą finansową dotyczy wyłącznie wydatków poniesionych do dnia 31 grudnia 2013 r. (w okresie, w którym państwo członkowskie było objęte pomocą finansową) i w związku z tym nie obejmuje całego okresu do końcowego terminu kwalifikowalności wydatków w dniu 31 grudnia 2015 r.

Zgodnie z art. 22 rozporządzenia (UE) nr .../... [rozporządzenie ustanawiające wspólne przepisy] w odniesieniu do wydatków poniesionych w ramach nowego okresu programowania 2014-2020 stawkę wkładu z EFRROW można podnieść o 10 punktów procentowych powyżej stawki współfinansowania mającej zastosowanie do poszczególnych środków EFRROW. W porównaniu z obecnym systemem na mocy art. 70 ust. 4c rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 ten nowy system, polegający na jednolitych dopłatach uzupełniających do wszystkich środków, może w niektórych sytuacjach oznaczać mniejsze, a w innych – większe zmiany stawek wkładu z EFRROW.

W razie ograniczenia przewidzianej w art. 70 ust. 4c rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 możliwości stosowania w ramach obecnego programu rozwoju obszarów wiejskich wyższych niż normalne stawek wkładu do końca 2013 r. i tylko do okresu, w którym państwo członkowskie było objęte pomocą finansową, istnieje ryzyko, że maksymalne i optymalne wykorzystanie funduszy z EFRROW na odpowiednie programy rozwoju obszarów wiejskich zostanie poważnie zaburzone zanim pojawi się możliwość dopłat uzupełniających w ramach nowych programów.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

- **Krótki opis proponowanych działań**

Proponuje się wprowadzenie zmian w art. 70 ust. 4c rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, aby umożliwić państwom członkowskim, które otrzymują pomoc finansową, korzystanie z podwyższonej 10-procentowej stawki tylko w odniesieniu do otwartych zobowiązań budżetowych w okresie programowania 2007-2013, do

końca okresu kwalifikowalności w dniu 31 grudnia 2015 r., oraz składanie wniosków o płatność salda końcowego nawet w przypadku, gdy pomoc finansowa nie jest już udzielana.

- **Podstawa prawna**

Artykuły 42 i 43 TFUE.

- **Zasada pomocniczości**

Wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości w zakresie, w jakim ma na celu zapewnienie za pośrednictwem EFRROW większego wsparcia dla niektórych państw członkowskich, które doświadczają poważnych trudności, szczególnie w odniesieniu do wzrostu gospodarczego i stabilności finansowej czy też w związku z pogłębiającym się deficytem i zadłużeniem, także z powodu międzynarodowej sytuacji gospodarczej i finansowej. W tym kontekście konieczne jest ustanowienie na poziomie Unii mechanizmu tymczasowego, który umożliwi odstąpienie od normalnych stawek współfinansowania przez EFRROW.

- **Zasada proporcjonalności**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności:

Rozszerzenie zakresu stosowania zwiększonych stawek współfinansowania jest proporcjonalne w odniesieniu do trwałego kryzysu gospodarczego i innych wysiłków podejmowanych w celu udzielenia wsparcia tym państwom członkowskim.

- **Wybór instrumentów**

Proponowany instrument: zmiana obecnego rozporządzenia.

Komisja przeanalizowała możliwości działania określone w ramach prawnych i uważa za konieczne, w świetle dotychczasowych doświadczeń, przedstawić wniosek w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1698/2005.

4. **WPLYW NA BUDŻET**

Brak jest wpływu na środki na zobowiązania, ponieważ nie proponuje się zmiany maksymalnych kwot finansowania ze środków EFRROW przewidzianych w programach operacyjnych w okresie programowania 2007-2013.

Jeżeli jednak państwa członkowskie będą stale stosować zwiększone stawki współfinansowania, zapotrzebowanie na środki na płatności w budżecie na 2014 r. może zwiększyć się o 90 mln EUR.

W świetle wniosków państw członkowskich o możliwość skorzystania z tego działania oraz biorąc pod uwagę sytuację w zakresie przedkładania płatności okresowych, Komisja przeanalizuje sytuację oraz, jeśli będzie to konieczne, zaproponuje odpowiednie działania.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 42 i 43,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Niespotykany ogólnosiwiatowy kryzys finansowy i pogorszenie koniunktury gospodarczej miały istotny negatywny wpływ na wzrost gospodarczy i stabilność finansową oraz spowodowały znaczne pogorszenie sytuacji finansowej i gospodarczej wielu państw członkowskich. W szczególności niektóre państwa członkowskie doświadczają poważnych trudności lub są zagrożone takimi trudnościami. Są to przede wszystkim problemy związane z osiągnięciem przez nie wzrostu gospodarczego i stabilności finansowej czy też z pogłębieniem deficytu i zadłużenia, również z powodu międzynarodowej sytuacji gospodarczej i finansowej.
- (2) Chociaż podjęto już zdecydowane działania w celu zrównoważenia negatywnych skutków kryzysu, włącznie ze zmianami ram prawnych, powszechnie zaczyna być odczuwany wpływ kryzysu finansowego na gospodarkę realną, a presja na krajowe zasoby finansowe zwiększa się.
- (3) W związku z faktem, że szereg państw członkowskich mierzy się z poważnymi trudnościami związanymi z ich stabilnością finansową, oraz aby ograniczyć negatywne skutki w okresie przejściowym między bieżącym a przyszłym okresem programowania poprzez umożliwienie maksymalnego wykorzystania dostępnych funduszy EFRROW, okres stosowania odstępstwa zwiększającego maksymalne stawki wkładu z EFRROW określone w art. 70 ust. 4c rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005³ należy przedłużyć do końcowego terminu kwalifikowalności wydatków w okresie programowania 2007-2013 w dniu 31 grudnia 2015 r.
- (4) Możliwość podwyższenia płatności okresowych i płatności salda końcowego powyżej zwykłej stawki współfinansowania nie powinna ograniczać się do okresu

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

³ Dz.U. L 277 z 21.10.2005, s. 1.

otrzymywania przez państwo członkowskie pomocy finansowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 407/2010, rozporządzeniem (WE) nr 332/2002 lub Porozumieniem ustanawiającym europejski mechanizm stabilności, ponieważ nawet po zakończeniu udzielania pomocy finansowej państwo członkowskie ma nadal poważne trudności z zagwarantowaniem współfinansowania z budżetu krajowego.

- (5) Zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 7-8 lutego 2013 r. i jak przewidziano w art. 22 [CPR], stawka współfinansowania podwyższona o 10 punktów procentowych będzie miała zastosowania w okresie programowania 2014-2020 do dnia 30 czerwca 2016 r., kiedy możliwość jej podniesienia zostanie poddana przeglądowi. Ze względu na fakt, że okresy programowania 2007-2013 i 2014-2020 częściowo się pokrywają, należy zagwarantować spójne i jednolite traktowania państw członkowskich otrzymujących pomoc finansową w obu tych okresach. W związku z tym państwa członkowskie otrzymujące pomoc finansową powinny mieć możliwość korzystania z podwyższonej stawki współfinansowania do końca okresu kwalifikowalności oraz uwzględnić tę podwyżkę we wnioskach o płatność salda końcowego nawet w przypadku, gdy pomoc finansowa nie jest już udzielana.
- (6) W związku z faktem, że termin określony w art. 70 ust. 4c jest zbieżny z końcem okresu programowania i odpowiednimi wymogami w zakresie programowania i wymogami proceduralnymi, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w dniu jego opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
- (7) Rozporządzenie (WE) nr 1698/2005 powinno zatem zostać odpowiednio zmienione,
PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Article 1

W art. 70 ust. 4c rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w akapicie pierwszym część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:
- „W drodze odstępstwa od pułapów określonych w ust. 3, 4 i 5 stawka wkładu z EFRROW może zostać zwiększona maksymalnie do 95 % kwalifikowalnych wydatków publicznych w regionach, które mogą być objęte celem konwergencji, regionach najbardziej oddalonych oraz na mniejszych wyspach Morza Egejskiego oraz do 85 % kwalifikowalnych wydatków publicznych w innych regionach. Stawki te stosuje się do wydatków kwalifikowalnych nowo zadeklarowanych w każdej poświadczonej deklaracji wydatków, w przypadku gdy po dniu **[OPOCE please insert date of entry into force of this Regulation]** r. państwo członkowskie spełnia jeden z następujących warunków: ”;
- b) akapit drugi otrzymuje brzmienie:
- „Państwo członkowskie, które chce skorzystać z odstępstwa przewidzianego w akapicie pierwszym, przedkłada Komisji wniosek o odpowiednią zmianę swojego programu rozwoju obszarów wiejskich. Odstępstwo stosuje się od chwili zatwierdzenia zmiany programu przez Komisję.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w dniu jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH		AGRI/11/2013/1278200		
		6.20.2013.6		
		DATA: 17.05.2013		
1. POZYCJA W BUDŻECIE: 05 04 Rozwój obszarów wiejskich				
2. TYTUŁ: Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)				
3. PODSTAWA PRAWNA: Artykuł 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.				
4. CELE: Niniejsze rozporządzenie przedłuża do końca 2015 r. okres stosowania odstępstwa, zgodnie z którym państwa członkowskie objęte pomocą finansową mogą zwiększyć stawki wkładu z EFRROW maksymalnie do 95 % w regionach, które mogą być objęte celem konwergencji, regionach najbardziej oddalonych i na mniejszych wyspach Morza Egejskiego oraz do 85 % w innych regionach.				
5. SKUTKI FINANSOWE	OKRES 12 MIESIĘCY (w mln EUR)	BIEŻĄCY ROK BUDŻETOWY 2013 (w mln EUR)	NASTĘPNY ROK BUDŻETOWY 2014 (w mln EUR)	
5.0 WYDATKI - PONIESIONE Z BUDŻETU UE (REFUNDACJE/SKUP INTERWENCYJNY) - ORGANY KRAJOWE - INNE			CA: - PA: + 90	
5.1 DOCHODY - ZASOBY WŁASNE UE (OPŁATY/CLA) - KRAJOWE				
	2015	2016	2017	2018
5.0.1 SZACOWANE WYDATKI			PA: - 90	
5.1.1 SZACOWANE DOCHODY				
5.2 METODA OBLICZENIOWA -				
6.0 CZY PROJEKT MOŻE BYĆ FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW PRZEWIDZIANYCH W ODPOWIEDNIM ROZDZIALE BIEŻĄCEGO BUDŻETU?				n.d.
6.1 CZY PROJEKT MOŻE BYĆ FINANSOWANY POPRZEZ PRZESUNIĘCIE POMIĘDZY ROZDZIAŁAMI BIEŻĄCEGO BUDŻETU?				n.d.
6.2 CZY WYMAGANY BĘDZIE BUDŻET DODATKOWY?				NIE
6.3 CZY BĘDZIE TRZEBA PRZEWIDZIEĆ ŚRODKI W KOLEJNYCH BUDŻETACH?				NIE
UWAGI: W odniesieniu do środków na zobowiązania zmiana rozporządzenia nr 1698/2005 nie niesie ze sobą żadnych skutków finansowych, ponieważ ogólna pula środków finansowych na rozwój obszarów wiejskich pozostaje bez				

zmian, podobnie jak jej podział w skali roku.

W odniesieniu do płatności przedłużenie okresu stosowania odstępstwa, które umożliwia stosowanie wyższych stawek współfinansowania, może spowodować wyższe zwroty dla zainteresowanych państw członkowskich. Wniosek nie będzie miał żadnego wpływu w 2013 r. W oparciu o najnowsze dostępne prognozy dotyczące płatności z państw członkowskich, potrzeby w zakresie dodatkowych płatności szacuje się na 90 mln EUR w 2014 r. (w porównaniu z sytuacją, w której stosowanie zwiększonych stawek zakończyłoby się w 2013 r.). Kwota ta zostanie zbilansowana w momencie zakończenia programów, najprawdopodobniej w 2017 r.

W świetle wniosków państw członkowskich o możliwość skorzystania z tego działania oraz biorąc pod uwagę sytuację w zakresie przedkładania płatności okresowych, Komisja przeanalizuje sytuację oraz, jeśli będzie to konieczne, zaproponuje odpowiednie działania.